

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Transformace koncepce ochrany zranitelných zdrojů

/ státní zájmy / veřejný zájem / soukromé vlastnictví /

Mgr. Zdeněk Třískala

Ministerstvo zdravotnictví, oddělení Český inspektorát lázní a zřídel

Každodenní kontemplace nad jednotlivými typy zájmů

Typ zájmu

Co to je?

Příklad

státní

Institucionální zájem
uplatňovaný zákonem
a státními úřady

Ochranná pásma
minerálních vod

veřejný

Dlouhodobý zájem
společnosti jako celku

Udržitelný přístup
k přírodním léčivým
zdrojům

soukromý

Zájem vlastníka nebo investora,
často ekonomicky motivovaný

Výstavba v rámci
zranitelného území

Analogie stávajícího stavu

„Církev nemůže vstoupit
do nového tisíciletí,
aniž by se pokusila
očistit se od chyb
svých členů v minulosti.“

Jan Pavel II.

12. března 2000

Očekávaná budoucnost

„Státní správa
nemůže překročit
rok 2030,
aniž by se pokusila
očistit se od chyb
svých členů
v minulosti.“

imaginární premiér ČR
12. října 2025

Problémy současnosti

Pokud si myslíte,
že protistrana uvažuje
stejně jako vy, mýlíte se.
To není empatie,
ale projekce.

Chris Voss

5. října 2020

Kudy běží zajíc?

Státní správa
Hydrogeolog

„Ví, co je správné.“
„Ví, co je možné.“

Jak se vyhnout do budoucna střetům?

Kdo „platí“ má pravdu? /tady „platí“ dva/

Kudy běží zajíc?

Edukace

Standardizace

Evaluace

Trvalý proces

Nutnost tvorby edukačních materiálů
pro státní správu (ideálně odborníky z praxe)

Občanská společnost / odborné společnosti

Portál občana

Jednotný postup napříč státními zájmy
jednotná forma a obsah „všeho státního“

Robustní nástroj pro provedení všech
správních úkonů ze strany občana

Portál stavební správy

Doklad složitosti harmonizace „jednotného systému“.

Možnost vyhodnocení konzistentnosti rozhodnutí jednotlivých částí státní správy

Stávající 2D model
je do budoucna neudržitelný.

Americký, Japonský, či Slovinský model

Evaluace – Americký model

Rule of Capture (pravidlo zachycení)

Majitel pozemku může čerpat jakékoli množství podzemní vody, pokud je využití prospěšné a není zlomyslné. Neexistuje záruka konkrétního množství vody a není odpovědnost za ovlivnění sousedů. Hrozí riziko nadměrného čerpání a vyčerpání zdroje.

Reasonable Use Rule (rozumného užívání)

Neomezené čerpání je povoleno, pokud nepoškozuje ostatní uživatele nebo aquifer. Historické využití má velkou váhu; nové využití nesmí nepřiměřeně zasahovat do práv stávajících uživatelů. O „rozumnosti“ rozhodují soudy.

Prior Appropriation „Kdo dřív přijde, ten dřív mele.“

Práva jsou přidělována podle pořadí a účelu využití, zejména ve státech západu USA. Právo je vázáno na konkrétní účel a množství vody.

Důsledek: Různorodost přístupů mezi státy, často chybí plošná ochranná pásma, ochrana je řešena spíše regulačně a soudně než preventivně.

Evaluace – Slovinský model

Rozsáhlá ochranná pásma: Ochranná pásma vodních zdrojů (Water Protection Areas, WPA) pokrývají cca 17 % území Slovinska, tj. zhruba 350 000 ha.

Způsob ochrany:

- WPA jsou vymezena na základě vzdálenosti a doby průtoku vody ke zdroji; rozlišují se tři úrovně přísnosti režimu ochrany.
- Ochrana je zajištěna kombinací správních opatření (omezení využití půdy, zákaz rizikových činností) a v některých případech výkupem pozemků provozovatelem zdroje.

Cíl: Zabránit znečištění a dlouhodobě zajistit kvalitu a množství vody pro veřejné zásobování.

Evaluace – Japonský model

Transparentní a komplexní systém:

Povolení k využívání vodních zdrojů podléhá složitému správnímu procesu, který zahrnuje více úrovní státní správy, odborné posudky a veřejné konzultace⁶.

Délka povolovacího procesu obvykle 1–3 roky

Nutnost odborné asistence: Pro běžného žadatele je proces natolik složitý, že bez pomoci je povolení nemožné.

Důraz na monitoring a veřejnou kontrolu: Dlouhodobý monitoring hladin, odběrů a kvality; povinnost evidence a pravidelného reportingu pro všechny odběratele

Je možné hodnotit úspěšnost?

Do jaké míry?

Oblast CHKO Slavkovský les
„Česko 2.0“

CHKO Slavkovský les
Ochranná pásma přírodních léčivých zdrojů

Spolupráce na mezirezortní úrovni
ochrana vod vnímána vrstevnatě
voda v krajině/voda v sídlech/voda ve zdrojích

Stavební úřad
Vodoprávní úřad
DOSS
Povodí
kanalizace a vodovody

**ČESKÁ
GEOLOGICKÁ
SLUŽBA**

definování území
základní parametry
vodní bilance
zranitelné body
indikátory kvality
korelace
(model vs. data)

Celkový obraz

Samospráva (StÚ, VÚ, OŽP)

Státní správa (MŽP, MZd)

Česká geologická služba

ČAH (Česká asociace hydrogeologů, z. s.)

zapsaný spolek?

stejně jako

Spolek mírného pokroku v mezích zákona?

Vyvážení zájmů

Převaha zájmů státního aparátu v legislativním procesu vede k vyšší regulaci.

Převaha soukromých zájmů vede k upozadění veřejného zájmu.

Veřejný zájem je takový zájem, který je možné považovat za obecný či obecně prospěšný zájem, případně zájem společnosti jako celku (jeho nositelem je tzv. veřejnost).
Veřejný zájem nemůže být v rozporu s právními předpisy.

... milý deníčku ...

do roku 2030 bych si přál, aby se ČAH (nebo jakákoliv jiná organizace) stala profesní komorou, partnerem ve veřejném prostoru s vlastními zaměstnanci/lobbisty, kteří budou reprezentovat odborný názor a svým přínosem přispívat k formulování/formování veřejných zájmů.

děkuji za pozornost

Zdroj: <https://www.archspace.cz/bez-kompromisu-cerna-a-luxusni-materialy-kancelari-lamagroup>